

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT 1.1.2019 LUKIEN PIEKSÄMÄEN KAUPUNGISSA

Maksut kotiin annettavista palveluista

Säännöllinen kotihoito

Kotona annettavan palvelun kuukausimaksu on palvelun tuntimäärän mukaan jäljempänä tarkoitetun maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Hlömäärä	Tuloraja €/kk	Maksuprosentti eri tuntimäärillä				
		- 4 h	4-10 h	10-20 h	20-30 h	30-
1 hlö	576 € ylittävältä osalta	17 %	22 %	27 %	32 %	35 %
2 hlöä	1063 € ylittävältä osalta	14 %	16 %	18 %	21 %	22 %
3 hlöä	1667 € ylittävältä osalta	12 %	14 %	16 %	18 %	18 %
4 hlöä	2062 € ylittävältä osalta	11 %	12 %	13 %	14 %	15 %
5 hlöä	2496 € ylittävältä osalta	9 %	10 %	12 %	13 %	13 %
6 hlöä	2866 € ylittävältä osalta	9 %	10 %	11 %	11 %	11 %

Jos kotitalouden henkilöluku on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 350 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Tilapäinen kotihoito

Alle 1 h: **12,00 euroa** käyntikerralta

1 – 3 h: **26,00 euroa** käyntikerralta

yli 3 h: **35,00 euroa** käyntikerralta

lääkärikäynti **18,90 euroa** käyntikerralta

virtuaalinen hoitajan kotikäynti 10 euroa käyntikerta

virtuaalinen lääkärin kotikäynti 15,00 euroa käyntikerta

Kotisairaalahoidosta peritään **27 euroa vuorokaudelta** käyntikerroista riippumatta. Mikäli asiakas ei ole kotisairaalan asiakas, vaan kyseessä on yksittäinen pientoimenpidekäynti (esim. verinäyte, injektio tai ompeleen poisto), asiakkaalta peritään **12 euroa/käyntikerta**.

Lääkehuollon asiakasmaksu

Asiakkaalta saa periä apteekin suorittamasta koneellisesta lääkejakelusta ja siihen liittyvästä muusta lääkehuollosta asiakasmaksun, joka **vastaa kunnallisena kotihoitona tehdystä vastaavasta työstä perittävää korvausta** (Asiakasmaksulaki § 12 mom. 1). Lääkehuoltoon kuuluu keskimäärin puoli tuntia viikossa asiakasta kohti. Työaika sisältää lääkkeiden jaon ja kaksoistarkastuksen, reseptien uusinnan, lääkkeiden toimittamisen asiakkaalle kotiin. Tämä ½ tunnin aika/vko voidaan lisätä säännöllisen kotihoidon asiakkaan palvelu-

ja hoitosuunnitelman kotihoitotunteihin. Tällöin asiakasmaksun määrittämisessä tulee huomioon otetuksi myös lääkkeiden jaon osuus. Tilapäisiltä lääkehuoltoasiakkailta peritään tilapäisen kotihoidon maksut.

Palveluseteli

Jatkuvan ja säännöllisesti annetun kotihoidon palvelusetelin enimmäisarvo on sidottu kotitalouden tuloihin. Jos ne eivät ylitä laissa säädettyä tuloarajaa, setelin arvo voi olla enintään 27 euroa tunnilta. Alin palvelusetelin arvo on 7 euroa tunnilta.

Tukipalvelut

Ateriointi palvelupisteessä ja kotiin kuljetettu ateria:

Aamupala	3,20 €
Lounas	7,00 €
Kahvi ja pulla	2,10 €
Päivällinen	5,70 €
Iltapala	3,15 €
Kotiin kuljetettu ateria	9,20 €
Ostopalveluna hankittu tukipalveluateria	12,75 €

Karjalankadun ja Kivitaskun ateriapaketit

Ateria kokopaketti	13,00 € / päivä
Ateriapaketti 1 (aamupala, lounas, päiväkahvi, päivällinen)	11,00 € / päivä
Ateriapaketti 2 (aamu- ja iltapala, lounas/päivällinen, päiväkahvi)	9 € / päivä

Muut tukipalvelut:

Kauppa- ja asiointipalvelu	7,00 €/kerta
Saattaja-apu	22 €/ kerta
Kylvytys palvelupisteessä	4,10 €/kerta
Saunamaksu (itsenäiset kylpijät)	2,40 €/kerta
Pesulamaksu	4,00 €/koneellinen
Pyykitupamaksu (itse peseville)	3,50 €/koneellinen
Päivätoiminta kuljetuksin	28,40 €/kerta
Päivätoiminta ilman kuljetusta	18,30 €/kerta
Osapäivätoiminta kuljetuksin	13,90 € / kerta
Osapäivä toiminta ilman kuljetusta	9,00 € / kerta
Omaishoidon kokopäivätoiminta	5,70 €/kerta
Inbody-mittaus	8,50 €/mittaus
Inbody mittaus on maksuton hoitavan liikunnan asiakkaille	

Turvapalveluissa on myös ns. paikantava turvapalvelu, jonka laskuttaa kaupunki. Palveluun sisältyy ranneke sekä auttamiskäynnit.

Hinta:

Paikantava Turvapalvelu	70,00 €/kk
-------------------------	------------

Turvapuhelinpalvelut tuottaa yksityinen palveluntuottaja sekä laskuttaa suoraan asiakasta tuottamistaan turvapalveluista

Palveluhinnasto:

Turvapalvelu	52,40 €/kk
Ovihälytin	25,00 €/kk

Älykäs turvapuhelin + ovihälytin

79,00 €/kk

Lisäranneke

2,00 €/kk

Auttamiskäynti

12.10 €/kerta

Turvapuhelimien asennus ja huoltokäynnit hoitaa yksityinen palveluntuottaja.

Turvapuhelimen asennus, noudot tai asiakkaasta johtuva huoltokäynti 40€/kerta

Asumispalvelujen maksut

Sosiaalihoitolain 21 §:n perusteella asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisesti syystä tarvitsevat apua tai tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä, asunnon sekä tarpeenmukaisen hoidon, huolenpidon, toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan, ateriat-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.

Tuettua asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat tukea itsenäiseen asumiseen tai itsenäiseen asumiseen siirtymisessä.

Palveluasumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee heikentyneeseen toimintakykyynsä soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa ja henkilökunnan välitöntä läsnäoloa klo 7.00-21.00 välisenä aikana.

Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilölle, jonka hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista

Asumispalvelussa asiakkaalle aiheutuvia kustannuksia

Sosiaalihoitolain mukaisten asumispalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (1992/734) tai –asetuksessa (1992/912). Kunta itse voi päättää maksujen määräytymisperusteista, suuruudesta ja sisällöstä asiakasmaksulain ja –asetuksen yleisten linjausten rajoissa. Asiakasmaksulain 2 §:n mukaan maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Asumispalvelussa annetusta hoivasta peritään kuukausimaksua, joka määräytyy asukkaan tulojen ja hoito- ja palvelusuunnitelman mukaan. Hoivapalvelu muodostaa kokonaisuuden, johon kuuluu hoiva, huolenpito ja kuntoutus.

Kaupunki veloittaa asumispalveluissa olevalta asiakkaalta seuraavat maksut:

- hoivapalvelun asiakasmaksu
- tukipalvelumaksut palvelusuunnitelman mukaan
- ateriapalvelumaksu 382,50 €/kk tai hoito- ja palvelusuunnitelman mukaan
- turvateknologian maksu hoito- ja palvelusuunnitelman mukaan

Lisäksi asiakas maksaa asumisestaan vuokraa, joka määräytyy asiakkaan ja vuokranantajan keskenään tekemän vuokrasopimuksen mukaan. Vuokran määräytymisessä noudetaan yleisiä vuokramääräytymisperusteita. Vuokra voi olla enintään kulloinkin voimassa olevan Kelan asumistukeen oikeuttavan määrän mukainen. Vuokra sisältää lämmityskulut, vesimaksut, jätehuollon kustannukset ja osuuden yleisistä tiloista.

Vähimmäiskäyttövara

Käyttövaran suuruus on vähintään 150 e/kk. Asiakas vastaa käyttövaroillaan mm. vaate- ja vaatehuoltomenoista, lääke- ja terveydenhuoltomenoista, siltä osin kun Kela ei korvaa,

henkilökohtaisista hygieniamenoista, harrastus- ja virkistysmenoista, liikkumisesta ja informaatiokuluista. Hoivamaksu ja käytön mukainen ateriamaksu peritään kaikilta yli 18-vuotiailta mielenterveys- ja päihdekuntoutujilta.

Käyttövaran suuruutta laskettaessa selvitetään asiakkaan nettotulot (ei huomioida laskennallista metsäntuottoa), joista vähennetään

- vuokra vähennettynä asumistuella
- hoivapalvelun asiakasmaksu
- ateriapalvelun kokonaismaksu
- turvateknologiapalvelun maksu
- hygieniapalvelun maksu
- lääkkeet (Kelan lääkekaton mukaan),
- käyttövara 150 €/kk

Jos laskelma tulee negatiiviseksi, asiakasmaksua alennetaan laskelman verran. Jos laskelma jää positiiviseksi, perustetta maksun alentamiseen ei ole.

Tuetun- ja tukiasumisen asiakasmaksu

Kotiin annettavan tuen ja tukiasumisen asiakasmaksu määräytyy säännöllisen kotihoidon asiakasmaksun mukaisesti. Tukiasumisessa asiakas maksaa lisäksi vuokran, joka määräytyy asiakkaan ja vuokranantajan keskenään tekemän vuokrasopimuksen mukaan. Tuetussa asumisessa omaan käyttöön jäävä käyttövara määritellään palvelusuunnitelman mukaisesti riippuen asukkaan palvelujen tarpeesta. (Ateriapakettiin kuulumattomien aterioiden osuus, siivous- ja kodinhuoltotarvikkeet jne, sovelletaan toimeentulotuen perusosaa.)

Tavallisen palveluasumisen asiakasmaksu

Palveluasumisen asiakasmaksu määräytyy säännöllisen kotihoidon asiakasmaksun mukaisesti. Käyttövaraksi jää vähintään 150 euroa kuukaudessa.

Tehostetun palveluasumisen asiakasmaksut (Ikääntyneet ja päihde- ja mielenterveyskuntoutajat)

Peritään maksukyvyn mukaan määräytyvä maksu, mikä voi olla enintään **85 prosenttia** hoidossa olevan kuukausitulosta. Henkilön omaan käyttöön on hänelle jätettävä käyttövaroiksi vähintään **150 euroa**. Maksua määrittäessä palveluasumiseen henkilön nettotuloista vähennetään vuokra ja reseptilääkkeet.

Palveluasumisen tuloissa huomioidaan vain palveluasumiseen muuttavan henkilön tulot.

Perhehoidon maksut

Osavuorokautinen perhehoito	alle 6h	9,00 €/kerta
	6-12 h	12,10 €/kerta
Lyhytaikainen perhehoito		35,00 €/hpv

Pitkäaikainen perhehoito: maksu määräytyy maksukyvyn mukaisesti ja käyttövaraksi jätetään vähintään 108 €/kk.

Tilapäinen (lyhytaikainen) asumispalvelu

Tilapäisen asumispalvelun kesto on yleensä alle kolme kuukautta. Sitä järjestetään silloin, kun riittävää tukea ei voida järjestää kotiin tai kodin olosuhteet eivät sitä mahdollista, eikä palvelu perustu lääketieteelliseen tarpeeseen.

Asiakasmaksu 22,50 €/vrk sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut (ei kerrytä maksukattoa).

Osavuorokautinen palveluasuminen (päivä- tai yöhoito) 12,10 €/vrk
Sisältää hoivan, ateriat ja asumiskustannukset.

Kehitysvammahuollon maksut

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (519/77) 4 § 1 momentin 2 kohdan mukaan sosiaalipalveluista ovat maksuttomia kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettu erityishuolto ja lain 39 §:ssä tarkoitettu kuljetus.

Kehitysvammaisten ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaalle annettavaa osittaista ylläpitoa (=osapäiväistä) ja lain 28§:ssä tarkoitettua ope-
tusta saavan lapsen osittaista ylläpitoa sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta.

Asiakasmaksuasetuksen 21 §:n mukaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaan järjestetystä täydestä ylläpidosta voidaan periä maksu lyhytaikaisessa laitoshoidossa siten kuin 12 §:ssä säädetään ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa siten kuin 15 §:n 1, 3 ja 4 momentissa säädetään.

Ateriamaksu

Aterioista peritään 382,50€/kk

Kehitysvammaisten tilapäisen asumisen maksu

Tilapäistä ympärivuorokautista asumista, joka sisältää ateriat, majoituksen ja muut kulut hoivan ja hoidon ajalta:

- 16 vuotta täyttäneet (ateriat ja asuminen) **23 €/vrk**
- alle 16-vuotiaat (ateriat ja asuminen) **17 €/vrk**
- osavuorokautinen hoito (enintään 10 h),
esimerkiksi päivä-, ilta- tai yöhoito **11,50 €/vrk**

Kehitysvammaisen asiakkaan vastuulla ovat edellä mainituista rajoituksista huolimatta samat elämismenot kuin muillakin asiakkailla. Tämä tarkoittaa sitä, että asumispalvelua saavan kehitysvammaisen henkilön tulee maksaa vuokra, vesi- ja sähkömaksut sekä vuokraan liittyvä jyvitetty osuus yhteisistä tiloista ja kiinteistön hoitomenot.

Päihdehuollon maksut

Päihdekuntoutuksen asiakasmaksu

Sosiaali- ja terveysministeriön suositus on, että päihdekuntoutus järjestetään joko sosiaali-
huollon tai terveydenhuollon palveluna. Palvelu tuotetaan terveydenhuollon palveluna, mikäli asiakkaalla on lääketieteellisiä perusteita hoidon saamiseen. Muusta kuin lääketieteellisestä perusteesta annettu palvelu on sosiaalihuollon palvelua, josta on tehtävä hallintopäätös.

Terveydenhuollon palveluna järjestettävän päihdekuntoutuksen asiakasmaksu on tasamaksu, joka kerryttää maksukattoa.

Lyhytaikainen päihdekuntoutus laitoksessa 48,90€/vrk
(kerryttää maksukattoa) Maksukaton ylittymisen jälkeen peritään (Asetus 26 a §)
22,50€/hoitopäivä.

Muuna kuin laitoshoidona annetussa päihdekuntoutuksessa sovelletaan asumispalvelun maksuja.

Omaishoitajan vapaan aikainen maksu

Niistä palveluista, joita kunta järjestää omaishoidon tuesta annetussa laissa tarkoitetun omaishoitajan vapaapäivän ajaksi ja jotka korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa ja huolenpitoa, peritään hoidettavalta **11,40 euroa**. Kultakin lisävuorokaudelta peritään **38,80 euroa**.

Maksun kertyminen poissaolon aikana

Mikäli asiakas on tilapäisesti laitoshoidossa niin asiakas maksaa ainoastaan laitoshoidon maksun. Mikäli asiakas on poissa muusta syystä esim. loma tms niin omavastuu aika asiakasmaksun osalta on viisi vuorokautta.

Vastaanottopalveluiden maksut

Käyntimaksu

Käyntimaksu peritään ainoastaan kolmelta ensimmäiseltä lääkärin käynniltä ja kolmelta ensimmäiseltä sairaanhoitajan käynniltä saman kalenterivuoden aikana. Käyntimaksu lääkärin vastaanotolle **20,60 euroa**, sairaanhoitajan (myös diabeteshoitajan ja lääkettä määräävän sairaanhoitajan) vastaanotolle **10,60 euroa**. Palvelun käyttäjä ei voi valita vuosimaksua.

Hoitavaan liikuntaan osallistuvalla ei peritä asiakasmaksua yksilö- tai ryhmäkäynneistä.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa ei peritä maksua sairaanhoitajan vastaanottokäynneistä.

Päivystysmaksu

Iltaisin klo 20 alkaen ja viikonloppuisin peritään käyntikerroista riippumatta **28,30 euron** suuruinen käyntimaksu.

Fysioterapiamaksu

Terveyskeskuksessa annetusta yksilökohtaisesta fysioterapiasta peritään **11,40 euroa** hoitokerralta. Alle 18-vuotiasta ei laskuteta.

Lääkinnällisen kuntoutuksen ryhmät

10-kerran ryhmät 25 euroa

yli 10 kerran ryhmä 30 euroa

Terveystiedon välittämisen ja ennaltaehkäisevän terveydenhuollon ryhmistä ei peritä asiakasmaksuja.

Maksu suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta

Terveyskeskuksessa annetusta suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta voidaan periä käynniltä perusmaksuna enintään:

- suuhygienisti **10,20 euroa**
- hammaslääkäri **13,10 euroa**
- erikoishammaslääkäri **19,20 euroa**
- Perusmaksun lisäksi voidaan tutkimuksesta ja hoidosta periä kulloinkin voimassa olevan terveydenhuollon toimenpideluokituksen suun terveydenhuollon toimenpiteistä enintään seuraavat maksut.

1. Kuvantamistutkimukset

- hammaskuvalta **8,40 euroa**
- leukojen ja koko hampaiston panoraamaröntgenkuvauksesta **18,90 euroa**

2. Ehkäisevä hoito

Toimenpideluokituksen SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteistä käyntikerralta **8,40 euroa**

3. Tutkimukset, hammastarkastukset ja sairauksien hoito

Toimenpideluokituksen vaativuusluokan mukaan, lukuun ottamatta kohdassa 4 lueteltuja proteettisia toimenpiteitä, kultakin toimenpiteeltä:

0-2;	8,40 euroa
3-4;	18,90 euroa
5-7;	37,50 euroa
8-10;	54,90 euroa
11-;	77,00 euroa

4. Proteettiset toimenpiteet

- a. proteesien huolto
 - pohjauksella **54,90 euroa**
 - korjaus **37,50 euroa**
- b. akryyliosa- ja kokoproteesi **183,50 euroa**
- c. kruunut ja sillat hampaalta **183,50 euroa**
- d. rankaproteesi **222,70 euroa**.

Suun ja hampaiden hoidosta säädetyt maksut peritään vain yli 18-vuotialta. Siltä, jolla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus, veteraanitunnus tai todistus sodan aikaiseen miinanraivaustehtävään osallistumisesta, ei saa periä maksua hampaiden tarkastuksesta, ehkäisevästä hoidosta eikä protetiikkaan liittyvästä kliinisestä työstä.

Terveyskeskuksessa suun ja hampaiden hoidosta perittävät maksut eivät kerrytä vuotuista maksukattoa.

Maksu sarjassa annettavasta hoidosta

Sarjassa annettavasta hoidosta kuten jatkuvasta dialyysihoidosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoidosta tai muusta vastaavasta hoidosta voidaan periä enintään **11,40 euroa** hoitokerralta. Maksu voidaan periä **enintään 45 hoitokerralta** kalenterivuodessa. Sarjassa annettavan hoidon hoitokertojen enimmäismäärää kerryttävät kaikki sarjahoitokäynnit, vaikka ne koostuisivat eri hoidoista.

Lainsäädännössä ei ole säädetty sitä, mitä sarjahoidon määrittäminen ”hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoidosta tai muu vastaava hoito” tarkoittaa. Sosiaali- ja terveysministeriön ja Kuntaliiton näkemyksen mukaan sarjahoidon voidaan pitää

- hoitoa, joka toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään kolme kertaa ja
- hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa tai
- hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa

Kunnan ja kuntayhtymän tulee tarvittaessa tarkentaa ja päättää siitä, mitä hoitoja pidetään sarjahoidon ja mitkä tilanteet ovat joko poliklinikkakäyntejä tai terveyskeskuskäyntejä.

Sarjahoidon maksua ei saa periä terveyskeskuksessa annetusta hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoidosta tai muusta vastaavasta hoidosta. Säännös perustuu aikaisemmassa asetuksessa olleeseen sanamuotoon. Stm:n ja Kuntaliiton näkemyksen mukaan sarjahoidon maksua voidaan edellä mainituissa tilanteissa periä erikoislääkärihoitoisten terveyskeskusten erikoislääkärihoitoisessa toiminnassa.

Maksu kerryttää vuotuista maksukattoa.

Maksu lääkärintodistuksesta ja –lausunnosta

Lääkärin ja hammaslääkärin todistuksesta ja lausunnosta, todistuksen ja lausunnon laadusta riippuen, peritään enintään **50,80 euroa**.

Tieliikennelaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittavasta lääkärintodistuksesta voidaan kuitenkin periä enintään **61,00 euroa**. Korkeamman asiakasmaksun voi siten periä

- ajokorttilupahakemukseen liitettävästä lääkärintodistuksesta
- iän perusteella tarvittavista lääkärintodistuksista
- terveydentilan valvontaa varten tarvittavista lääkärintodistuksista

Maksua ei saa periä kansanterveystyössä hoitoon liittyvästä todistuksesta tai lausunnosta eikä koulu- tai opiskeluterveydenhuollon yhteydessä kerättyihin tietoihin perustuvasta terveystodistuksesta. Jos lääkärintodistuksia ja –lausuntoja kirjoitetaan laitoshoidon aikana, niistä ei voi periä maksua normaaliin tapaan.

Lääkärintodistusta ja –lausuntoa, joka kirjoitetaan terveyskeskuksessa ja jolla henkilölle kirjoitetaan sairauslomaa, pidetään hoitoon liittyvänä todistuksena, eikä siitä saa periä maksua. Hoitoon liittymättömänä todistuksena ja lausuntona pidetään todistuksia ja lausuntoja, joita lausunnon ja todistuksen pyytäjä tarvitsee henkilökohtaisen etuuden tms. vastaavan hakemista varten.

Lääkärintodistuksista ja –lausunnoista perityt maksut eivät kerrytä vuotuista maksukattoa.

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu 1.1.2018 lukien

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä, asiakkaan varaamasta

- vastaanottoajasta
- suunterveydenhuollon vastaanottoajasta

peritään 15 vuotta täyttäneeltä enintään **50,80 euroa** ns. sakkomaksuna. Maksua ei kuitenkaan saa periä silloin, kun varatun ajan peruuttamatta jäämiseen on hyväksyttävä syy.

Ns. sakkomaksu ei kerrytä vuotuista maksukattoa.

Rokotuksista perittävät maksut

Rokotuksia koskevia säännöksiä ei ole asiakasmaksulainsäädännössä.

Sosiaali- ja terveysministeriön ja Kuntaliiton toimintaohje:

1. Suomen yleiseen rokotusohjelmaan kuuluvat rokotukset järjestetään maksutta kaikille kuntalaisille. Tähän kuuluvat myös rokotusohjelmaan kuuluvien rokotusten tehosterokotukset, vaikka ne tarvittaisiin Suomen rajojen ulkopuolelle matkustamista varten.
2. Jos henkilö tarvitsee rokotuksia työmatkaansa varten, rokotusten järjestämisestä ja kustantamisesta huolehtii työnantaja työterveyshuollon palveluihin liittyen tai muutoin.
3. Jos henkilö tarvitsee muita rokotuksia matkustaessaan Suomen rajojen ulkopuolelle, rokoteaineen henkilö hankkii itse apteekista. Jos reseptin kirjoittamista varten tarvitaan käynti lääkärin luona, siitä voidaan periä terveyskeskusmaksu. samoin jos rokotuksen suorittaa lääkäri, siitä voidaan myös periä terveyskeskusmaksu.

Laitoshoidon maksut

Maksu lyhytaikaisesta laitoshoidosta

Lyhytaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään hoidosta ja ylläpidosta

- muussa lyhytaikaisessa laitoshoidossa enintään **48,90 euroa** hoitopäivältä
- psykiatrian toimintayksikössä enintään **22,50 euroa** hoitopäivältä
- ko. maksua sovelletaan myös muussa lyhytaikaisessa hoidossa (ei kerrytä maksukattoa)

Kuntaliitto on aikaisemmassa yleiskirjeessään katsonut, että psykiatrian toimintayksikkönä pidetään yksikköä, jonka johdossa on psykiatri.

Maksuja ei saa periä terveyskeskuksessa taikka sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäivä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Maksu kerryttää vuotuista maksukattoa. Kun maksukatto (vuonna 2016= 691 euroa) täyttyy, lyhytaikaisessa laitoshoidossa peritään **22,50 euroa** hoitopäivältä.

Maksu pitkäaikaisesta laitoshoidosta

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyn mukaan määräytyvä maksu, mikä voi olla enintään **85 prosenttia** hoidossa olevan kuukausitulosta. Henkilön omaan käyttöön on hänelle jätettävä käyttövaroiksi vähintään **108 euroa**. Mikäli hoidettava henkilö on ennen laitoshoidon alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliiton omasssa olosuhteissa ja hänen kuukausitulonsa ovat suuremmat kuin kotona olevan puolison kuukausitulot, hoitomaksu määräytyy puolisoitten yhteenlaskettujen tulojen perusteella ja on **42,5 prosenttia** yhteenlasketuista kuukausituloista. Jos molemmat puoliset ovat laitoshoidossa, maksu on kummankin puolison osalta **85 prosenttia** omista kuukausituloista.

Pitkäaikaisen laitoshoidon maksu ei kerrytä vuotuista maksukattoa.

Henkilökohtaiseen käyttöön jätettävä käyttövara

Jos kunta perii henkilölle tulevat tulot, korvaukset tai saamiset sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 c §:n perusteella, on hänelle jätettävä käyttövaroiksi vähintään 15 prosenttia nettotuloista, kuitenkin vähintään 108 euroa kuukaudessa.

Päivä- ja yöhoidon maksu

Jos hoidollisista syistä on tarkoituksenmukaista, että henkilö on terveyskeskuksessa, sairaalassa tai sen toimintayksikössä taikka sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä hoidettavana vain joko päivällä (päivähoito) tai yöllä (yöhoito), peritään lyhytaikaisen hoidon maksun sijasta enintään **22,50 euroa** vuorokaudelta. Päivä- ja yöhoidon maksua ei saa periä psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta.

Maksua ei saa periä terveyskeskuksessa taikka sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Maksu kerryttää vuotuista maksukattoa.

Kuntoutushoidon maksut

Vammaiselle henkilölle terveydenhuoltolain (1326/2010) 29 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna laitoshoidona annetusta kuntoutushoidosta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annetusta kuntoutushoidosta peritään **16,90 euroa** hoitopäivältä.

Kuntoutushoidona perittävä hoitopäivämaksu 16,90 euroa koskee pakottavasti vain vammaista henkilöä tai kehitysvammaista henkilöä. Jos kuntouttavaa hoitoa halutaan järjestää myös muille henkilöille kuntoutushoidon hoitopäivämaksulla, siitä tehdään päätös. Tämän lisäksi on päätettävä, peritäänkö ja mitä maksua peritään maksukaton täyttymisen jälkeen.

Maksuja ei saa kuitenkaan periä terveyskeskuksessa taikka sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäivä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän. Ikäraja koskee kaikkia kuntouttavassa laitoshoidossa hoidossa olevia alle 18-vuotiaita henkilöitä.

Maksu kerryttää vuotuista maksukattoa.

Lastensuojelun maksut

Sosiaalihuoltolain mukaiset perhepalvelut, mukaan lukien lapsiperheiden kotipalvelu, ovat maksuttomia.

Lastensuojelun mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestystä perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalveluista lapsen ja nuoren tuloista perittävä maksu on enintään **1835,20 euroa** kuukaudessa.

Maksukatto

Maksukatto on **683 euroa** kalenterivuodessa. Maksukattoon lasketaan mukaan terveyskeskuksen lääkäripalvelujen maksut, fysioterapiamaksut, sarjahoidon maksut, sairaalan

poliklinikkamaksut, päiväkirurgian maksut, lyhytaikaisen laitoshoidon maksut, yö- ja päivähoidon maksut sekä kuntoutushoidon maksut.

Maksukaton täyttymisen jälkeen maksukattoon kerryttäneet palvelut ovat maksuttomia, lukuun ottamatta yli18-vuotiailta perittävää lyhytaikaisen laitoshoidon maksua, joka on **22,50** euroa hoitopäivältä.

Maksukaton täyttymisen jälkeen ei peritä laitoshoidosta alle 18-vuotiaalta hoitopäivämaksuja, vaikka seitsemältä hoitopäivältä määrätty hoitomaksut eivät olisikaan olleet kerryttämässä maksukattoon.

Maksukykyä määriteltäessä huomioon otettavat tekijät (Asiakasmaksulaki 10 §).

Maksukykyä arvioitaessa ja maksun suuruutta määrättäessä voidaan, sen estämättä mitä muussa laissa säädetään, ottaa huomioon henkilön eläminen yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisessa olosuhteissa, alaikäisen lasten elämisen samassa taloudessa, henkilön tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut maksukykyyn vaikuttavat seikat sekä lapsen elatuksesta annetussa laissa tarkoitettu elatusvelvollisuus siten kuin niistä tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tarkemmin säädetään.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tarkemmin säädetään.

Maksun perimättä jättäminen tai alentaminen (Asiakasmaksulaki 11 §).

Palvelusta perittävä maksua ei pääsääntöisesti jätetä perimättä. Alentaminen tai perimättä jättäminen on määräaikaista. Asiakasmaksun kohtuullistamiselle tai perimättä jättämiselle ei ole perusteita, mikäli käyttövara ei vaarannu. Ensisijaiset etuudet tulee olla haettuina.

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksunperiminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.

Arviointi siitä, voidaanko kotihoidon, asumispalvelun ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksua alentaa tai jättää perimättä asiakasmaksulain 11 §:n perusteella, tehdään asiakkaan tekemän kirjallisen hakemuksen perusteella. Maksun alennusten ja vapautusten yleisenä perusteena pidetään toimeentulotuen myöntämisperusteita. Hakemuksen ja liitteenä toimitettujen tositteiden tietojen perusteella sosiaalityöntekijä tekee toimeentulotuen koelaskelman, jossa huomioidaan kaikki asiakkaan nettotulot sekä toimeentulotuessa määritellyt kuukausittaiset menot.

Maksun alentamista ja vapautusta harkittaessa huomioidaan myös asiakkaan varallisuus, esimerkiksi talletukset, arvopaperit ja muussa kuin omassa asumiskäytössä olevat kiinteistöt.

Hakemus käsitellään asiakasmaksujen harkintaryhmässä ja tältä pohjalta asiakasmaksuyksikön päätöksentekijä tekee asiakkaalle lähetettävän päätöksen. Lapsiperhepalveluiden asiakasmaksujen osalta harkinnan tekee palveluesimies. Kehitysvammaisten ylläpitomaksun osalta harkinnan tekee kehitysvammapalvelujen sosiaalityöntekijä ostopalvelun osalta.

Asumiskustannusten huomioimiseen vähennyksenä vaikuttaa asiakkaan varallisuus. Mikäli asiakkaalla on säästöjä, hänen katsotaan voivan kustantaa aiemman asuntonsa menot säästöistään. Muusta kuin vakituisena asuntona käytetystä asunnosta aiheutuvia kuluja ei oteta huomioon vähennyksenä.

Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palvelun alkaessa pienituloisen ja vähävaraisen asukkaan vuokra-asunnosta aiheutuvat menot voidaan ottaa huomioon asunnon irtisanomisajan loppuun asti. Omistusasunnosta pitkäaikaiseen asumispalveluun siirtyvälle voidaan tarvittaessa antaa aikaa asuntojärjestelyjä varten kolme (3) kuukautta päätöspäivämäärästä alkaen. Erityisen painavin perustein voidaan palvelunmyöntäjän päätöksellä antaa aikaa enintään kuusi (6) kuukautta. Mikäli kolmen – kuuden kuukauden jakso asuntojärjestelyjä varten on huomioitu asumispalvelun alkamista esimerkiksi laitoshoidon maksua määriteltäessä, ei sitä huomioida uudelleen asumispalvelun maksua määriteltäessä. Mikäli asiakas laittaa omistamansa asunnon vuokralle järjestelyajan kuluessa, otetaan vuokratulo huomioon vuokrausajankohdasta alkaen, kuten edellä on ohjeistettu. Jos asiakas ei vuokraa asuntoaan, vaan säilyttää sen kuitenkin maksaen yhtiövastiketta, ei vastiketta tarvitse enää järjestelyajan päätyttyä huomioida asumiseen liittyvänä menona.

Kuolinpesän menoja ja kuluja huomioidaan vain silloin, jos asiakkaan toimeentulo tai käyttövara uhkaa huomiotta jättämisen vuoksi vaarantua. Jos asiakkaalla on varallisuutta, ei kuolinpesän menoja ja kuluja huomioida. Jos pitkäaikaisen palvelun piirissä olevalla henkilöllä on osuus kuolinpesästä tms., huomioidaan mahdolliset menot ja kulut myös kuolinpesän osalta sen mukaisesti mikä palvelun piirissä olevan henkilön osuus kyseessä olevasta kuolinpesästä on.

Menoina voidaan vähävaraisen kotona asuvan henkilön (tarkoittaa käytännössä kotihoidon asiakasta tai ympärivuorokautisen hoidon kohdalla kotiin jäävää puolisoa) kohdalla huomioida taloyhtiön teettämiin remontteihin liittyen taloyhtiön vastikkeen rahoitusosuuden tai pääomavastikkeenkorot. Varsinaista rahoitusvastiketta ei hyväksytä menoksi. Omatoimisesti teetettyjen tai tehtyjen remonttien kustannuksia ei huomioida menona. Menoina ja kuluina ei myöskään huomioida ns. sijoitusasuntojen tai pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa hoidossa olevien henkilöidenentisten asuntojen remonttikustannuksia, vaikka ne olisivatkin taloyhtiön aloitteesta teetettyjä.